

همایش بین المللی روانشناسی و فرهنگ زندگی
International Conference on Psychology and Culture Life
دختران دانشجو و فرهنگ مادری

معصومه محبی^۱، علی یعقوبی^۲، محمد امین کنعانی^۳

چکیده

خانواده نهادی اجتماعی است که تحولاتی را تحت تأثیر ارتقاء موقعیت زنان به دست آورده است. سؤالی که پاسخگویی به آن هدف اصلی این مطالعه را تشکیل می دهد این است که نقش مادری تحت تأثیر چه تحولاتی تغییر کرده و اثرات آن بر جامعه چیست؟ هدف این مقاله واکاوی کیفی فرهنگ مادری در بین دانشجویان دانشگاه گیلان است. این مقاله با استفاده از روش کیفی، مصاحبه های فردی و گروهی و نمونه گیری هدفمند به بررسی تغییرات مادری در بین دختران دانشجویان دانشگاه گیلان می پردازد. نتایج تحقیق نشان می دهد که ارزشها، هنجارها و نگرش ها و نمادهای مادری دستخوش تغییر شده است. به لحاظ نسلی تغییرات عمده ای در نقش های مادری در جوامع گذشته و مدرن بوجود آمده است. تغییر در درک مفهوم و معنای مادری حاکی از بازاندیشی نقش مادری است. منشا تغییر در نقش مادری ریشه در سطوح خرد، میانه و کلان دارد. بدین ترتیب، معنای مادری با توجه به اشتغال، تحصیلات، مصرف رسانه ای، ورود اندیشه های فمینیستی، گسترش فردگرایی، فرهنگ تن آسانی و غیره در بین زنان گسترش یافته است. سرانجام، سه سنخ مادران سنتی، نیمه سنتی (سنتی/مدرن) و مدرن وجود دارد. امروزه تجربه مادری مانند گذشته فقط با تعدد اولاد متعدد، انجام کارهای زنانه، شوهرداری و تحمل سختی ها همراه نیست. بلکه با ادامه تحصیل، اشتغال و بازاندیشی در وظایف مادری همراه می باشد.

کلید واژه: فرهنگ مادری، خانواده، مصرف رسانه ای، سبک زندگی، تعارضات

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه گیلان

^۲ دکترای جامعه شناسی، عضو هیئت علمی دانشگاه گیلان

^۳ دکترای جمعیت شناسی، عضو هیئت علمی دانشگاه گیلان